СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 284. Джерзі Сити, Н. Дж., четвер, 7-го грудня 1939. No. 284. Jersey City, N. J., Thursday, December 7, 1939. VOL. XLVII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

НАТАВРУВАННЯ СОВЕТІВ З БОКУ АМЕРИКАНСЬКИХ КРАЇВ

ВАШИНГТОН. — До американського федерального уряду зблизились майже всі американські краї з пропозицією, щоб спільно натаврувати Совети за їх розбишацький напад на Фінляндію. Цей рух секретаріят стейту повитав і треба сподіватися, що таке спільне натаврування появиться вже в найближчих днях. Бо хоч американський уряд покищо не думає зривати диплsоматичних звязків з Советами, щоб у відповідний момент відіграти ролю мирового посередника, то проте в офіційних колах Америки є крайнє обурення на Совети.

Щоб виявити супроти Фінляндії не лише добру волю в словах, але в ділах, американський уряд повідомив фінський уряд, що свою довжну рату у висоті чверть міліона долярів, яка тепер припадає Америці, Фінляндія може зужити на потрібні речі для своїх ранених. Правдоподібно американський уряд зверне Фінляндії і попередні заплачені рати. Фінляндія це одинокий край, що не уне똑важнив своїх довгів супроти Америки, а точно їх сплачував.

ГУВЕР ОРГАНІЗУЄ ПОМІЧ ДЛЯ ФІНЛЯНДІЇ.

САН ФРАНСІСКО. — Бувший президент Герберт Гувер піднявся зорганізувати в Америці поміч Фінляндії. Він збиратиме для Фінляндії жертви в грошах і в одежі. Недавно в своїй прилюдній промові він порівнав напад Советів на Фінляндію з „різнею Джінгісхана".

ФРІЦ КУН ДІСТАВ КАРУ ВІД ДВОХ І ПІВ ДО ПЯТЬ РОКІВ ТЮРМИ.

НЮ ЙОРК. — Провідник американсько-німецького Бунду, Фріц Кун, дістав від судді Валаса кару за грошеві надужиття в його організації від двох і пів року до пятьох років тюрми. Правдоподібно Кун не дістане завішення кари, а мусітиме її відсиджувати. Проголошуючи присуд, суддя сказав, що засуджує Куна не за його політичні переконання, тільки за дешевеньке шахрайство і крадіж. Кун цілий час мовчав і нічого не говорив. Його закутого відставлено до тюрми.

ОБОРОНА ЧУЖИНЕЦЬКИХ ПРАВ.

НЮ ЙОРК. — В Америці створено товариство, зложене із сто впливових американців, якого завданням є обороняти чужинців, що мешкають в Америці; публичних утікачів, що шукають тут захисту; та тих американців, що натуралізовані. Бо в Америці слідні тепер течії, що ворожо звернені проти згаданих людей. На наступній сесії конґресу предложено поверх 70 законопроєктів, звернених проти згаданих людей. Предсідником того товариства є письменник Гемінґвей, а тепер його помічником назначено бувшого президента каледжу Смита, д-р Вилієма Нілсона. Це товариство матиме 2. березня наступного року свою конференцію у Вашингтоні.

ТОМАС ДЮІ ДОБИРАЄ ДОРАДНИКІВ.

НЮ ЙОРК. — Томас Дюі, що недавно „кинув свій капелюх" у змаганнях за добуття номінації на кандидата на президента з боку Републиканської Партії, тепер опублікував назвиська своїх 12 дорадників і приятелів, з якими він буде нараджуватись про ріжні суспільні справи та про свою президентську кампанію. По тих дорадниках суспільність могтиме судити і думки самого Дюія. Сам Дюі незадовго поїде до Мінеаполісу, де виголосить свою першу програмову промову.

ОБІЦЯЮТЬ ПРАЦЮ ЛЮДЯМ СЕРЕДНЬОГО ВІКУ.

ОЛБАНІ. — Поверх 1,400 фабрик нюйорського стейту, що затруднюють поверх 600,000 робітників, обіцяли принимати на працю людей середнього віку. В останніх роках, внаслідок безробіття, фабрики почали впроваджувати моду принимати на працю тільки молодих людей. Осіб середнього віку відправлювано, хоч саме ці люди є кормителями родин, а також своїм життєвим досвідом найкраще надаються до всякої праці.

КОРДЕЛ ГОЛ В ОБОРОНІ СВОЄЇ ПОЛІТИКИ.

ШІКАҐО. — Перед 2,000 представників фермерства виголосив промову секретар стейту Кордел Гол і обороняв свою політику міжнародного товарообміну, яка дозволяє досить свобідний доплив чужих фермерських продуктів до Америки. Цю політику Гола фармери гостро критикували. Коли тепер Гол обороняв її, то представники фермерства приняли його промову мовчки. Крім Гола промовляв секретар хліборобства Валас.

АРМІЯ І ФЛЬОТА ЗМАГАЮТЬСЯ ЗА ФОНДИ.

ВАШИНГТОН. — Тепер, коли президент Рузвелт заявив, що на озброєння Америки на наступний рік буде витрачено 500 міліонів долярів більше, армія і фльота стараються для себе вирвати найбільше з цеї суми, доказуючи, що без тих додаткових грошей у їх узброєнні будуть слабі місця.

RESOLUTIONS of the EIGHTH CONGRESS
of the United Ukrainian Organizations of the United States
(New York City, Hotel Imperial, December 2, 1939)

In Relation To America

For Americans of Ukrainian descent, as well as for those few Ukrainian immigrants who have not yet become American citizens, the United States of America is that country whose welfare and progress is their welfare and progress. Therefore, to be loyal to it and to defend its principles and interests, is for them not only a natural duty but a privilege as well.

In Relation To Ukraine And Ukrainians

Ukraine, the land from which emigrated the Ukrainian-Americans, is still under foreign rule and oppression, of the Soviets, Rumania, Hungary and Germany.

To aid Ukraine free herself of the foreign yoke, is to halt the further sacrifice of millions of lives of those who refuse to compromise with a rule based on injustice, terror, and oppression; and to perpetuate on this earth the democratic and humanitarian principles upon which these United States of America are founded.

In Relation To The European Conflict

The new European conflict was unavoidable, as the World War did not end in real peace and in the victory of those just principles which were enunciated by President Woodrow Wilson in the name of our country and government.

Should these principles, especially the one pertaining to national self-determination, be not fully respected at the end of the present war, then neither Europe nor the World will be able to enjoy the peace and prosperity and security from further aggression toward which they aspire.

Primarily, the present European war is an imperialistic armed struggle for world power and domination. Therefore, it will be better for all concerned, if at its end the principles of democracy will prevail over those of communism, fascism and nazism. For essentially the democratic principles are the best guarantees to humanity of the free and unhindered development of its culture and civilization, as well as of its social justice, and of its religious and political freedom.

The present policy of the American Government in taking every precaution to prevent the involvement of our country in the European war, deserves ardent praise and undivided support.

This policy keeps our land safe from the dangers of warfare, allows us to live in peace and security, and likewise preserves for America the strength and authority she will need at the end of the present conflict to help create upon this earth a new order, one that will bring for all humanity real peace, security and prosperity.

In Relation To A Free And Independent Ukraine

The highest ideal of the 45 million Ukrainian people is the creation of a free and independent and democratic state of Ukraine, situated on the territories upon which they and their ancestors have dwelt for many centuries and upon which they constitute an indisputable majority of the population.

To attain that ideal, the Ukrainian masses rose in revolution at the close of the World War, established their own government, and lawfully created the free and independent Ukrainian republic.

The destruction of that republic was an act of wanton injustice and aggression. It placed the Ukrainians under foreign rule and oppression of regimes founded on ideologies inimical to the national spirit and aspirations of the Ukrainian people. As a result, Ukraine today is under the misrule of Hungary, Rumania, Germany, and, most of all, of the Union of Soviet Socialist Republics, the latter occupying most of Ukraine and ruling over 45 million of her Ukrainian population.

The so-called Ukrainian Soviet Socialist Republic which the Red rulers established against the will and wishes of the great majority of the Ukrainians, is in no sense Ukrainian, neither in form, spirit nor government. It represents a dictatorial act of the Bolshevik occupants of Ukraine, a victory of Moscow's brute force over the freedom-loving and democratic Ukrainian nation.

* * *

Telegram to President Roosevelt

By a resolution passed at their Eighth Congress, held in New York City, December 2, the United Ukrainian Organizations of the United States, collectively known as "Obyednanye," express their wholehearted support of your policy of sympathetic action on behalf of Finland, especially the Moral Embargo, directed against the Soviet Union, and also urge you to sever all relations with that prison house of nations. Likewise, the congress wishes to point out that what Finland is undergoing now, Eastern Ukraine underwent some twenty years ago and Western Ukraine a few months ago when both fell victims of Soviet brutal aggression and misrule.

* * *

Telegram to the Diplomatic Representative of Finland in Washington

Representatives of the United Ukrainian Organizations of the United States, assembled at the Eighth Congress of that institution, in New York City, December 2, taking into account the fact that at present the Finnish people in their native land are victims of Soviet Union's aggression and imperialism, express their highest admiration for the heroic stand of the free people of Finland and urge their Ukrainian kinsmen living in Finland to help her defend her liberties against the Soviet invasion and ruthlessness.

ФІНИ ОРГАНІЗУЮТЬ ПОМІЧ РІДНОМУ КРАЄВІ

НЮ ЙОРК. — Американські фіни пильно організують поміч загроженій большевиками батьківщині. Купи старої одежі вони вже призбирали по своїх осередках, а також зібрали чимало грошеві жертви. Їх ціллю зібрати міліон долярів. Чотириста фінських ветеранів уже відїхали додому, щоб чинно обороняти рідний край.

ЮВИЛЕЙ ОДНОГО З СОВЕТСЬКИХ ОБМАНІВ

МОСКВА. — Щоправда, не з дуже великою парадою, але всетаки відсвятковано трилітню річницю нової конституції, яку звичайно називають „сталінською". Грали військові банди. І пускали електричні світла. А вечором дано по цирках і театрах спеціяльні вистави.

АРЕШТУВАЛИ ВІТОСА

ПАРИЖ. — Польські джерела подають, що німецька окупаційна влада арештувала провідника польських людовців, Вінцента Вітоса, що був тяжко ранений підчас облоги Варшави. Вітос, як відомо, пробував довгі роки на вигнанні в Чехії, куди втік перед переслідуванням польського уряду. Вернувся до Польщі десь рік чи два перед її розвалом. Кару подаровано йому шляхом амнестії. Свого часу він був польським премієром.

ПРОТИМАДЯРСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ

БУДАПЕШТ. — Американський кореспондент доносить, що мадярський уряд признав, що в Карпатській Україні, довкола Ужгороду, були „невеликі демонстрації". Уряд твердить, що демонстрації влаштували „комуністи".

Криваві сутички в Карпатах.

Уряд подає далі, що в останніх часах приходило до боїв на советсько-мадярській границі в Карпатах, себто на границі між Карпатською Україною і Галичиною. З урядового вияснення виходить, що це мадярське військо стріляло на „советських агентів", що намагались перепачковувати большевицьку пропаґандну літературу до Карпатської України.

Нема спокою.

З тих ріжних донесень можна виробити собі одно поняття: в Карпатській Україні нема спокою, бо населення невдоволене з мадярської влади.

ФІНИ В НАСТУПІ И ГОРОЮ.

КОПЕНГАҐЕН. — Не зважаючи на советський наступ на цілому фронті, яким розпочали Совети ґенеральну офензиву в Фінляндії, їхні війська вдержались тільки в двох місцях на занятих позиціях. Всюди інде мусіли відступати. Так є, що можна сказати, що фінська армія у наступі, бо фінські летуни бомбардують советські позиції від Мурманська на далекій півночі аж до морських баз на полудні, себто до тих, що їх щойно недавно загарбали від Латвії й Естонії. Ті останні бомбардують тому, що мабуть саме звідтам вилітають ті советські літаки, що бомбардують столицю Фінляндії й інші міста. Фінські комунікати подають, що досі згинуло коло 2,000 советських жовнірів. Забрано советським частинам 64 поїзди та зістрілено понад 60 літаків.

Нуждений вигляд советських жовнірів.

Фінські звідомлення далі стверджують, що советські полонені виглядають дуже бідно й мають нездоровий, нужденний вигляд. Їх одяг поганий, спідне шмаття ні до чого, обува цілком невідповідна до зимової кампанії. Советські жовніри не можуть вийти з дива, що Фінляндія має так багато поживи. Їм казали, що в Фінляндії крайня нужда. І дивуються, що їх не повбивали, як попали в полон, бо їм сказано, що хто попаде в полон, той не вийде з фінських рук живим.

ШВЕЦІЯ ГОТУЄТЬСЯ ДО ВІЙНИ.

СТОКГОЛЬМ. — Ведуться переговори, щоб довести край до цілковитого обєднання з огляду на небезпеку війни з Советами. Буде створений міжпартійний міністерський кабінет, щоб усіх задоволити. Покликано 40,000 нових жовнірів. Край, що нормально має всього 20,000 війська, має тепер армію з 150,000 жовнірів, яку постійно збільшує. Швеція замкнула також Ботнійський залив для советських кораблів.

СОВЕТИ ГОТОВІ ЗАМИРИТИСЯ З ФІНЛЯНДІЄЮ.

ЛОНДОН. — У політичних колах є тої думки, що як тільки фінська армія здержить советський наступ і загарбування Фінляндії протягнеться, Совети підуть на уступки, погодяться з „буржуазним" урядом, а советський „демократичний" уряд зникне так, якби його взагалі ніколи не було. Усе те станеться, бо Совети не можуть позволити собі на довгу війну, а тільки на такі „здобуття", як їх мали в Естонії чи Латвії. Ті кола вияснюють советський напад між іншим іще тим, що Совети не довіряють Німеччині й тому обезпечують себе на всі лади, рахуючись при тому, що може прийти до війни з Німеччиною, а навіть з Німеччиною й Англією.

ДЛЯ КРИТИКИ — ТАЙНА СЕСІЯ.

ЛОНДОН. — Посли британського парляменту, головно з опозиції до уряду, матимуть нагоду критикувати уряд за його недобру підготову до війни, чи за недоладне ведення війни. На це призначено один день нарад. Але наради будуть тайні.

ВАТИКАН ПРОТИ ПОЛІТИЧНОГО БЛЬОКУ.

РИМ. — Правда, Ватикан проповідує війну з комунізмом, але не вступить до ніякого протикомуністичного фронту, що має політичний характер. Такий фронт запропоновано з англійського боку. Має він обіймати такі держави як Велику Британію, Францію, Еспанію, Злучені Держави й інші, що зголосяться до цього „протичервоного фронту".

СМЕРТЬ КИТАЙЦЯ — ЯПОНСЬКА ВТРАТА.

ПІПІНҐ (Китай). — Смерть маршала Ву Пей-фу є для японської політики важкий удар, бо цей китайський вояк, що в останніх часах відтягнувся від публичного життя, був японським кандидатом на президента китайської републики, що була контрольована з Токя.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„ДЕМОКРАТИЧНА РОСІЯ"

До хору протестів цілого майже світу проти російської агресії проти Фінляндії піднявся ще один замітний голос: голос Олександра Керенського, що був російським премієром по поваленні царського режіму в 1917. році. В своїм відклику на цю справу Керенський, промовляючи, видно, в імені російської демократії, закликає світ робити ріжницю між російським народом і теперішнім московським урядом. В імені „російських демократів" і „правдивих російських патріотів" Керенський протестує проти „безстидної й безчесної акції Сталіна в Фінляндії". „Захоронений німецькою армією внаслідок свого союзу з Гітлером, каже він, Сталін безпощадно наїхав на малу, спокійну, демократичну країну".

Керенський протестує проти представлювання Сталіна виразником настроїв російського народу в Росії й поза Росією, бо російський нарід має для Сталіна лише почуття осуду й погорди. Російський нарід, мовляв, не симпатизує зо Сталіном, коли цей напав на Фінляндію. Фінляндський нарід мав у своїй боротьбі з царатом симпатії російського народу. По поваленні царату, каже Керенський, Росія надала Фінляндії повну автономію, лишаючи питання самостійности російським конституційним зборам, котрі одначе Ленін силою розігнав. Зо слів Керенського виходилоб, що захоплення влади большевиками заставило фінів добиватися самостійности зо зброєю в руці. Самостійности вони не дістали в дарунку від большевиків, як це большевики представляють, але добули собі перемогою в війні.

Що напад Сталіна на Фінляндію заслугує на осуд, це річ зрозуміла. Одначе це не повинно нам затьмити чистого погляду на вартість заяв цеї ґрупи, що гуртується довкола Керенського, проти нападу Сталіна на Фінляндію. Ми, українці, не можемо не звернути уваги на це малювання так званої російської демократії кращою від російських большевиків у справі відношення Росії до немосковських народів. Правда, тимчасовий уряд, на чолі котрого стояв Керенський, дав деяку автономію цим народам, але не дозволяв він цим народам відірватися від Росії й стати самостійними державами. Уряд Керенського відіслав ці народи до всеросійських конституційних зборів, за котрі він певно знав, що вони на ніяке відірвання від Росії не дозволять. Він знав, що в той час революційного хаосу російський уряд не може протиставити сили визвольним заходам неросійським народам і тому він пробував зискати на часі, поки цетнральний уряд сконсолідується. Як відомо, сконсолідуватися йому не дозволило большевицьке повстання.

З поступків уряду Керенського видно ясно, що цей уряд щиро про незалежність Фінляндії, України, Білоруси не думав. Цей уряд заявляв цим народам одно, а мав на думці друге. Був він у тому огляді подібний до большевицького уряду, від котрого він тепер так різко відмежовується. Тимчасовий уряд Керенського ворогував люто з большевиками, але у відношенні до українців, фінів і інших „чужинців" у Росії оба уряди стояли на тому самому становищі: задержати ці народи при Москві, під московським пануванням хитрістю або насильством.

ДО ОБЄДНАНОЇ АКЦІЇ

Треба нам за всяку ціну дійти в Америці до такого порозуміння, щоби принаймні в рішальній хвилині було тут одно українське представництво, яке булоб перед американським урядом, чи перед міжнародніми чинниками, речником волі українського народу в його змаганнях до визволення і своєї держави.

Треба нам ужити всіх засобів, щоб скріпити нашу інформаційно - публіцистичну акцію, що змагає до вияснень перед американським світом усіх тих складних проблем, що звязані з поневоленням України і її визволенням, як необхідною вимогою нового порядку в Европі.

І треба всьому нашому патріотичному громадянству негайно продовжувати збіркові акції. Треба жертвувати, бо далі стоїмо за те, так як бувало, що всяка наша акція повинна опиратись тільки на власні сили і жертви.

Ось це були ті головні точки, довкола яких оберталась програма нарад Восьмого Конґресу Обєднання Українських Орґанізацій в Америці. Хоч у звітах і дискусії були кинені гострі слова в сторону таких ґазет, як „Народна Воля" чи „Січовий Клич", що навіть у теперішню пору не хочуть припинити братовбивчої боротьби, то всі учасники без винятків стали на тому, що таки не треба тратити надії на те, що вдасться припинити при помочі громадянства нездорові вияви отаманії. А як це станеться, заявляли делеґати, то справа спільної акції буде запевнена.

Та найважніше було те, що делеґати були повні віри, що які не булиб перешкоди, вони таки будуть поборені. Вони отверто й відважно виявляли, хто їх вислав і кого вони репрезентують та що їм заявляли ті, що їх висилали. Вони були свідомі того, що ті, що їх висилали, це ті, на яких спочиває ввесь тягар народньої праці й жертвенности.

Делеґати заявилися ще за одну дуже важну справу. Висказали думку, щоби перевести перепис тих, що працюють з „Обєднанням" та офіційно поширити „Обєднання" представництвом громад і парохій, щоб документально було виказано, хто й кого репрезентує. А тоді всі знатимуть, що нарід держить з „Обєднанням" і його працю попирає.

Та без огляду на те, яку політичну силу „Обєднання" таким чином збудувалоб, йому треба змагати шляхом найбільших уступок до того, щоби приєднати до спільної акції кожного, що не є з большевицького табору. Бо хто щиро відчуває українську справу, того обовязком є сьогодні бути в одній бойовій лаві, зверненій проти ворогів української державности і незалежности. Це наше завдання таке велике, що воно одно повинно проговорити до розуму і серця всіх тих, що думають по українськи і по українськи відчувають.

„САМУРАЙСЬКА НЕВТРАЛЬНІСТЬ"

Відомий французький письменник Кльод Фарер, член Академії Наук у Парижі, містить у паризькому тижневику „Ґренґуар" з 9-го листопаду 1939 р. цікаві думки на тему Японії. Варто й українському читачеві запізнатися з ними, бо Кльод Фарер, це один з найбільше читаних письменників Франції. Знаний він також у цілому літературному світі.

Ось що він пише: „Я думаю, не так давно, тому кілька тижнів, коли ми слухали всіх стратеґів у каварні „Коммерс де Франс", які майже в один голос говорили:

„Скоро тільки Гітлер лічне війну, Італія, Еспанія та Японія підуть услід за німецьким гусаком. Яка радість, що Совети не підуть з ними".

А нас було дуже мало, бо тільки Карбучія, Беро, я та ще кілька, щоб відповісти:

„Якщо Гітлер пічне війну, то італійці є настільки мудрі, щоб скоро відлучитися від нього. Щодо еспанців, то вони є еспанцями й за всяку ціну не схочуть стати німцями. Остається Японія. „Яка радість, що Совети не підуть з ними".

—o—

„Зрештою тепер пророки, будь вони добрі, чи злі, не мають більше голосу. Бо гра вже почалася й слова нічого не значать. Гітлер кинувся на Польщу, Анґлія та Франція витягнули свої шаблі: інша річ життя, а ще інша, і навіть більша, це честь. Італія заложила руки; італійці вміють битися, головно тоді, коли хочуть, одначе не мають охоти битися за пруського короля. Франко відбудував Еспанію Сіда Кампеадора. Отже це не справа одного дня. Ніхто не відтягне Коділя від цього святого й високого чину.

—o—

Японія! А, це дуже далеко. Старайтеся вияснити людям з Токя, чи Осаки, що Гітлер, німецький канцлер, скочив на горло Польщі, як вовк на ягня. Ці люди вам скажуть:

„Чи це можливо? На Польщу? А що це таке? А які докази можете нам дати, що це Польща була ягням, а Німеччина вовком, а не навпаки?

„Так. Це дуже делікатно. Японія, який би не підписала договір, додержує. Пригадую, що в 1901 р. Анґлія була підписала договір з Японією, який зірвала двацять років пізніше, цебто в 1921 р. Японці вважають цей факт за велику провину. Японці є дуже чутеві на пункті чести.

Це аж у 1939 р. японці вважали за відповідне зірвати всі звязки з Европою, іґнорувати Польщу, ці японці, які любили середньомірно Анґлію, які підписали щось із Німеччиною, не мали дуже багато причин проголосити себе цілком невтральні у великій европейській війні.

„Правда, не мали вони дуже багато причин мішатися туди, тимбільше, що самі вже б'ються більше як два роки в Азії проти феводало - комуністичної партії Чен-Кай-Шека, якого без настанку піддержують торгівці канонів і якого майже офіціяльно піддержує ця могутня потуга розкладу та хаосу, советська Москва.

—o—

„Одначе година задзвонить скоро. Досі є певне, що Японія не повзяла жадних зобовязань супроти Німеччини. Це було в часі, коли Німеччина проголосила себе смертельним ворогом Советів. А тепер, коли Гітлер, забувши ще раз своє слово, кидається в обійми Советів, і це в часі, коли Сталін ясно пертрактує з Чен-Кай-Шеком та помагає большевізувати Китай.

„Японці, цілком льоґічно, зареаґували. І на Бога, хто знає, чи за якийсь час вони не підуть іще дальше? Японці — це самураї, джентельмени, які мають ці слабості, що й Анґлія й Франція, а саме волють честь над життя й люблять відмовляти князям як простому народові права думати чорно й говорити біло в тій самій годині. Японці, щоправда, не дуже то добрі з Анґлією, одначе вони смертельно ненавидять свого дідичного ворога: комунізм, який змагає перемінити людство в термітів, а вільних людей у невільників. Бо це комунізм, що поглощує тепер Владивосток та морський Сибір, лежить дуже близько до перенаселених земель Країни Сходячого Сонця. Бо для советських літаків вистарчить усього три години, щоби перелетіти з Владивостоку до Токя. І жадна відплата неможлива, бо цілий Сибір це пустиня, а Владивосток — село...

„Гітлер, обнимаючися зо Сталіном, викликав страшне обурення в японців. О, певно, бомба не вибухне зараз. Японець почекає, буде калькулювати години й свої можливості".

Як з цього видно, французький письменник вірить, що раніше чи пізніше Японія стане проти Німеччини.

НІКЕЛЬ І ФІНЛЯНДІЯ

—o—

Канадійська преса подає, що поклади ніклю у північній Фінляндії можуть дати розвязку до успокоєння Німеччини, яка зпочатку була занепокоєна наступом Советської Росії на Фінляндію.

Недавні донесення вказують на те, що Совети не можуть заспокоїти німецьких домагань за постачанням їх у потрібні їм мінерали. Російська продукція з розвинутих копалень не багато перевищає домашні домагання.

Одначе сусідуюча з Росією Фінляндія посідає нікель, цинк, олово, залізну руду і кобальт.

Канада є найбільшим на цілий світ продуцентом ніклю, одначе Німеччина не може одержати цього металю з Канади. Також інше джерело, з якого Німеччина могла одержувати цей метал, зістало заперте для Німеччини. Фабрики Крупа до серпня одержували ввесь потрібний їм нікель з копалень ніклю в Лякріс у Греції. Ця копальня є тепер під контролею Італії, потім, як її насамперед предкладано було до використування Анґлії і Франції.

Італійські власні запотребування ніклю для її власних великих фабрик муніції й зброї мусять наперед бути заспокоєні, поки нікель з Лякріс може бути доставлений до Німеччини. Фінські ніклеві поклади містяться саме в тій частині краю, яких відступлення перед розпочаттям воєнних кроків домагалися Совети, говорячи, що північний мурманський порт потребує охорони.

Також треба і того не забувати, що фінські копальні ніклю є в руках Інтернешонал Никел Ко. оф Кенада", що є найбільшим продуцентом ніклю на світі. Ці копальні насамперед мала заняти большевицька армія, що вступила до Фінляндії.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Святослав Долинський.

ЦЕ БУЛО НЕДАВНО...

(На основі правдивої події).

Падав густий, дрібний дощик. Ніч уже давно закрила мадярський Хуст. Цілий час долітає до вух нервовий тріскіт мадярських рушниць. Раз зпід замку, раз знад Тиси...

Це розстрілюють Січовиків. За те, що стали в обороні Батьківщини, за те, що вони українці. Без суду, без доказів. Бо це воля мадярів, це їх право... Безмежних панів... зайдів...

Оля сиділа в темній кімнаті при вікні і з затисненими пястуками прислухувалася до тих зловіщих стрілів. — Бах! - - - Ба-ба-бах! — Бах-бах!... — Її бліде лице ще більш збіліло, стало мов папір. — Це Іван... а тепер Олекса... тепер Цильо упав... Ах, Боже мій, за що це? Боже, Ти їх пімстиш, правда? — Сховала голову в долонях і здрігнулася тяжким, безсльозним плачем...

Великий годинник на стіні спокійно такав серед гнетучої гробової тишини... Зразу Оля піднеслася. Її лице стало спокійне, лиш брови зловіще стягнулись; у своїй красі стала подібною до богині пімсти, що, стиснувши різьблені уста, готовиться до вбивчого удару.

Стала передумувати. Уривані, придушені стріли пробивали скрівавлене серце і заставили його присягнути... на пімсту! Цієї ночі не спала. Думки, мов тяжкі кроки салдатів, не давали заснути. Аж над раном заснула, із зловіщою усмішкою на устах, з затисненими дівочими пястуками...

В середу ввечір зійшлося в Олі мале товариство, щоби послухати пляну Олі. Гарна Марійка із золотими косами та ще золотішим тризубом на блюзі, та Іванко, високий, вюнкий хлопець, з очима, мов жар. Кінчають нараду. Марійка захоплена, аж дріжить. Вона ішлаб уже... зараз! Оля усміхається, щаслива. Подають собі руки, прощаються. Іван відходить твердим кроком, разом з ним гарна Марійка.

Оля зісталася сама. Замісць помагати тепер мамі при кухні, вона тут сидить і передумує. Завтра Марійка, Оля та ще одна підуть на „корзо". Навяжуть знайомство з мадярськими вояками — офіцирами, що гордо проходжуються міськими тротуарами, зачіпають мадярок, жидівок та служниць. Навіть до українок підходять...

Минув гарний передвесняний день. В шестій годині зійшлися дівчата в місті. Скривають свою погорду до всього кругом. Великанські трикольори на хатах і на грудях жидів, мадяронів, жебраків. Всі коршми освітлені, несеться звідти „чардаш" у супроводі пяних вигуків солдатески... Вулицею проходжуються „визвольники" з блискучими шабельками, з папіросками в зубах. Гордо зиркають крізь монoклі. Дарма, що підошви діраві... Шкіряні рукавички і тростинка теж необхідні. Підкручують вуса та моргають на дівчат, на служниць... Жидівки, мадяронки та вуличниці мають „конюнктуру", як ніколи.

Наша „трійця" весело проходжується та забавляється. Ось підватований мундур з вусиками їх слідкує, усміхається. „Ненавмисно" потрутив Марійку. Оправдується. Дівчата щось відповідають по монгольськи, усміхаються і навязується жива розмова. В Олі кров аж кипить, так би кинулася на того жебравого монгола. Але не пора... не час... Вже проходжуються разом. Товаришки зглянулися між собою. За хвилинку дівчата оправдуються, бо вже „мусять" іти додому; але обіцюють, що в неділю можуть прийти. Офіцирик радіє; Оля очарувала його... Пообіцяв, що приведе двох своїх найліпших друзів. Умовилися на „ранде" в неділю пополудні, під замком; там так гарно, ніхто не побачить...

Розпрощався і, бринькаючи бравурно острогами, відійшов. „Viszontlátásra"! *) з погордою понеслося вслід за тоненькими ніжками в чоботях.

* *

Іван приніс від Олі револьвер. Це буде для його побратима Богдана, що має великий, тяжкий „штаєр" і не може його брати з собою. Треба, щоб у кишені можна було добре сховати. Він сам так захоплений тим відважним пляном, що і забув на біль у серці, на морди... убивства... смерть товаришів.

Хлопці приготовилися до пімсти. Два випробувані військові револьвери та дві ладівниці з набоями грізно блистять на столі. „Завтра в 2-гій у ліску!"

*

Три веселі пари йдуть поволі крутою лісовою стежкою. Гарні українські дівчата, а коло них підватовані „паничі" в мадярських військових мундурах. Очі прижмурені, скісні — відразу бачиш, що расові монголи. Азія...

Ось цей з моноклем весело розказує, як він тут, недалеко, розстрілював „українських терористів" (як безлично сміється при тім!). Цей другий хвалиться Марійці старим револьвером, показує, як відчиняється, як стріляти. Вона вдає, що ані не вміє цього до руки взяти. Сміх, забава...

Дійшли поволі до великої червоної каменюки, що мов лапата звірюка розложилась і чекає... на жертву...

*

Богдан, запальчивий хлопець, мало не згорів з нетерпеливости, присівши з замовклим Іваном під каменюкою. Цей держав Богдана кріпко за плече, щоб не вирвався скоріш, як треба.

Офіцири підійшли близько до каменя. Дівчата зразу відскочили в бік, а зза камяної брили піднялися поволі дві посаті. Дві чорні машинки наміряли свої дула на посоловілих гостей. Усмішка на їх устах завмерла... замерзла.

Відразу зрозуміли все...

Богдан відрухово стиснув курок... Здрігнувся старий хустський Замок. Раз, другий... третій... іще раз... Зареготав відгомін лісом. Страшним голосом зареготав... покотився поміж свіжими, заквітчаними могилами Січовиків... і там завмер... стратився...

Три тіла з розкиненими руками лежали горілиць і скляними очима гляділи на небо... Пухка землиця жадібно пила кров зайдів... бо української вже мала досить...

Дві постаті квапно скочили в кущі і зникли. Це були перші месники.

*) До побачення!

-:- З ДНЯ -:-

ФІНЛЯНДІЯ І СОВЕТИ.

Нарешті Совети дістали нагоду показати світові свою мілітарну „силу". На Польщу вони пішли тоді, як уже польської влади фактично там не було. Вони самі признаються до того. Естонія, Латвія і Литва уступили, ще поки прийшло до удару. А тепер Совети показали свою „силу" на 4-міліоновій Фінляндії, посилаючи на неї свої бомбовики й армію.

Справді війна ще не закінчена і Фінляндія ще готова набити шкіру 180-міліоновим Советам, та всетаки Совети вже тепер можуть похвалитися „успіхами": їх літаки залетіли на фінляндську територію і по дорозі не впали, а їх бомби експльодували і вбили дотепер кількасот фінляндських жінок та дітей.

Але війна всетаки ще не закінчена. Вона готова принести несподіванки. Фінляндія, хоч майже пятьдесять разів менша від Сосетів, для останніх видно являється дуже небезпечним суперником. Так бодай заповідав советський уряд і твердив, що „приявність фінської армії на советській границі для Советів являється великою загрозою".

ЩО НА ЦЕ СВІТ.

Щойно тепер культурний світ побачив, що це таке Совети. Десятками літ ми старалися світові розкрити очі, але успіхи були, на жаль, малі. Ми навіть тут в Америці влаштовували великі маніфестації проти Советів, таврували їх як злочинців, що голодом вигублюють міліони наших людей. Але культурний світ нам мало вірив. „Як це так! влада робітників і селян; влада тих, які донедавна самі були гнетені, моглаб поповнювати такі нечувані звірства?" Ми давали докази, наводили зізнання очевидців, своїх і чужих, — не помагало. А всякі „соціялісти", „гуманісти", червоні й рожеві, зорганізовані в „народніх фронтах", або „в „френд оф Роша", ґвалтовно поборювали нас і на взір большевицьких ступайків малювали нас „аґентами фашизму і капіталізму".

ТЕПЕР СВІТ ПОБАЧИВ.

Тепер виходить правда на верх. Виходить незмірний цинізм і лицемірство Москви, яка обдурювала світ високими кличами на те тільки, щоби під димом тих кличів виконувати свою гидку, історичну місію — грабити чуже, нападати на спокійні оселі інших народів, збещещувати і мордувати їх жінок, палити їх загороди, нищити їх матеріяльний та культурний дорібок, а далі позбавляти їх волі й підчиняти своєму жорстокому, злочинному деспотизмові.

Ось така історична роля Москви, білої, червоної і всякої іншої. Високі кличі і гасла, як „панслявізм", чи „робітники всіх країн єднайтесь", це тільки димова заслона для розбишацьких плянів.

ЧИ БАЧАТЬ ЦЕ ТЕПЕР РОБІТНИКИ?

Чи бачать тепер правдиве обличчя Москви ті робітники по світі, що симпатизували з Советами і признавали їм добру волю в їх експерименті, коли повної невдачі не могли признати? Чи бачать вони, що Москва всюди використовувала їхні симпатії на те, щоб тим краще грабити та розбивати інші народи, українців, білорусів, вірменів, грузинів та інших?

Слушно завважує „Ню Йорк Таймс" у своїй редакційній статті з 1. грудня, що навіть колиб Москва перемогла Фінляндію, то вона вже війну програла. Бо в руїнах фінських домів поховані всі високопарні кличі Москви, якими вона довгі роки обдурювала світове робітництво.

РОЗБІЙ НА ГЛАДКІЙ ДОРОЗІ.

Бо нападу на Фінляндію Москва вже таки не може нічим виправдати. Хоч яка вона здібна на всякі брехні і видумки, то в тім випадку навіть її здібність не вистарчає. І Москва це знає. Тому навіть не потребує вияснювати своєї брутальної агресії. Немов той лайдак і брехун, який довгі часи обдурював інших, аж поки переловили його на очевиднім злодійстві, цинічно сміється і каже: „Овва, і що мені зробите!" — так регочеться тепер зо всіх Москва.

Чи пригадуєте собі, як большевики верещали тоді, коли Італія у подібний спосіб бомбувала Етіопію? Як верещали, коли Гітлер захопив Австрію, чи Судети? Большевицький напад на Фінляндію у своїм звірстві переходить усі ті попередні напади. Бо фінський уряд був один із найдемократичніших на світі. Він походив із народу, з робітників та селян, за яких Совети в своїй лицемірній пропаганді все так ніби побивалися.

Здемаскування Советів, хоч наступає тепер через кров невинних фінських жертв, всетаки додатнє явище. Може відтепер світ зачне звертати увагу і на інші народи, також поневолені Москвою насильством і розбоєм.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Ювилей товариства.

Дня 26 листопаду ц. р. тов. Вільні Козаки, відділ 316 УНС, відсвяткувало 30-літній ювилей свого заснування. Коло другої години пополудні зійшлися члени і членкиці до У. Н. Дому немов одна родина і там розпочалося свято обідом, біля гарно застелених стравами і цвітами столів. Обід був приладжений власними силами, членкицями товариства. Предсідник товариства, П. Ковтун, виголосив вступне слово, та, привитавши приявних, згадав про тих піонірів, кількох молодих хлопців, що приїхали з краю і 30 літ тому заснували братство св. Георгія. Ті піоніри не мали вищої освіти, зате мали здоровий розсудок, „хлопський розум", який наказував їм на чужині організуватися чимскорше в силу. З того товариства зросло опісля тов. Вільні Козаки, що має нині велику родину, велике число членів.

По своїй промові предсідник покликав до слова кількох членів: Д. Братуся, Н. Кучмія, К. Кульчицького; опісля гостей забирали слово: п. М. Січинський, п. Н. Григорів, п. В. Гавриляк і п. Лобай з Канади. Всі вони оцінювали товариський здобуток і ту мозольну працю, яку товариство провадило впродовж 30 літ. Історію товариства коротким словами представив секретар відділу. Братство св. Георгія заснувалось 8 серпня 1909 р. В році 1912 братство вступило до тодішнього „Руського Народного Союзу", теперішнього Українського Народного Союзу. В 1914 р. братство змінило назву зо св. Георгія на „Тов. Вільні Козаки". За час свого існування воно мало загального приходу $80,084.38; загальний розхід був $70,951.23. Готівки осталося в касі $9,133.-15. Відділ числить дорослих членів 184 і 30 дітей. Разом це робить 214 членів. Підчас безробіття товариство згубило поверх 30 членів.

Святочну промову виголосив головний предсідник У. Н. Союзу, М. Мурашко, починаючи від привіту головної канцелярії У. Н. Союзу для товариства, що держить свій козацький прапор високо, понад усе, впродовж тих довгих літ і мусить далі держати, аж до повної перемоги нашого народу над чужими гнобителями. Бесідник підкреслив, що лише завдяки тим великим американським свободам, якими ми тут тішимось, могли ми так зорганізуватись. Наш нарід на своїх рідних землях не має тих свобід і не може так організуватись. Приявні приняли щиро промову бесідника. Далі виступив хор Укр. Нар. Дому під проводом С. Дорофтея, і відспівав такі пісні: „З вулиці", „Віє вітер", „Їхав стрілець на війноньку" і „Мак".

Пані К. Гнатків відспівала соло такі пісні: „Бабине літо", „Нема гірше так нікому", „Світ бі юр дрімс". Друга солістка, пані Юрків, відспівала такі пісні: „Сонг май модер тот ми", „Віють вітри" і „Ай тейк ю говм". Пісні були нагороджені оплесками. При закінченні свята місцевий предсідник подякував тим, що брали участь у програмі, зокрема головному предсідникові У. Н. Союзу, М. Мурашкові, за прибуття і виголошення промови. Вкінці подякував усім приявним, членам і гостям, за участь. Свято випало гарно і залишило по собі гарні сліди.

Василь Іванців.

Здовж побережжя Флориди, між Маямі і Кій Вест, знаходиться 600 відомих відмін риб.

ШІКАҐОВСЬКА ХРОНІКА

Подає Степан Куропась.

Листопадове Свято святковано в нашій громаді в неділю, 5 і 12 листопаду. В першу неділю відбулось одно загальне Листопадове Свято в салі Школи Шопена пополудні, а друге вечером у парохіяльній салі о.о. василіян. В другу неділю відбулося Листопадове Свято православної громади на Борнсайд і католицької на Сайвт Сайді. Отже святковано в нас роковини листопадового чину чотирма окремими гуртами. На святі в салі Школи Шогена було 600 людей, а на інших від 200—300 осіб. Значить, як на шікаґовську громаду, мало, навіть дуже мало, бо разом 1,500 осіб вважали за вказане віддати шану тіням героїв листопадового чину 1918-го року, або коло 4% усього українського населення міста. Від часу, коли Шікаґо святкує листопадові роковини, не було ще такої малої фреквінції. Причини цього явища належить шукати в тому, що цього року віддали всі слабодухи, які попередніми роками хоч приходили на свято, то в душі його не святкували. У днях журби і народньої трагедії найкраще пізнається характери.

Дуже можливо, що слабодухів було би менше, якби можна нам у Шікаґо святкувати одно, велике, імпозантне свято Першого Листопаду з програмою, що відповідалаб величі свята. Варто нам усім над тим подумати і прийти до спільного розумного висновку.

Організаційні збори У. Н. Союзу в Ґері, Індіяна, відбулися в неділю, 19. листопаду, в салі Міжнародного Інституту. Зайшла потреба скликання того роду зборів тому, що в Ґері існують два відділи У. Н. Союзу, а саме старший, число 190, і молодший число 346. І, як звичайно, батьки з дітьми не сваряться і не ворогують, але молоді скаржаться, що батьки їм не помагають. Батьки признали таки на зборах, що дітям не помагали, бо, поперше, до них ніхто по поміч не звертався, а подруге, молодечий відділ має в Ґері повну автономію і повинен доробляти так, як „старі" колись доробилися. Була потрібна виміна думок між молодими і старими, бо й ті останні признали, що моглиб краще з молодими жити, а молоді призналися, що моглиб, та не хотіли чи не мали часу краще для свого відділу працювати. Обіцяли „поправитися" одні і другі, тимбільше, що наше громадянство стейту Індіяна обіцяло це зробити з нагоди побуту головного предсідника У. Н. Союзу, п. Миколи Мурашка, минулого місяця. В молодечому відділі зайшла деяка зміна у складі уряду, бо фінансовим секретарем вибрано панну Марію Кукулу.

Свято Подяки святкували в нас люди не як звичайно останнього четверга в листопаді, а передостаннього, 23 листопаду, бо стейт Індіяна належить до тих 23 стейтів, що пішли за голосом президента Рузвелта і перенесли Свято Подяки на один тиждень скоріше. Це одиноке свято, на яке люди переважно сидять удома, хіба що відвідують найближчих кревних. Тому не було помітно більшого руху, але й було менше нещасливих випадків. На святі найбільше заробили торговці дробом, головно індиками, бо кожний, навіть найбідніший, старався мати традиційний „індичний обід".

Дмитро Білецький, організатор У. Н. Союзу, працював минулого місяця над організуванням нових членів, головно в стейті Індіяна, щоб там помогти деяким відділам, що досі слабо розвивалися. Жалівся, що наші люди в цьому стейті ще більше розкинені ніж в Ілинойсі. І тому забирають дуже багато часу подорожі з місця на місце. А транспортація в Шікаґу й околиці дуже тяжка, бо міста і передмістя розкинені, тягнуться десятками миль. Собвею ще не маємо, тому треба подорожувати трамваєм, а рідко автобусом, коли треба виїхати до Гемонд, Гарвей, Ґері, Іст Шікаґо, Келюмет Сіти, Сісеро і т. д. Наступного місяця плянує п. Білецький працювати на місці, бо в Шікаґо обіцяно головному предсідникові У. Н. Союзу в часі його останнього у нас відвідин придбати до кінця року (за 2 місяці) 100 членів, а приречення треба додержати.

Жіночі організації приготовляють у нас концерт української пісні підчас гостинного виступу Ольги Лепкової. Вісім жіночих організацій взялися до цеї справи, а щоб запевнити собі поміч чоловіків, покликали собі адвоката Р. Смука, головного контрольора У. Н. Союзу, на голову концертового комітету. Концерт плянується на неділю, 10. грудня, а приготування до нього є в повному ході.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Бр. св. Володимира, від. 130., відбудуться в суботу, 9. грудня, в годині 8. ввечір, в галі 30 Іст 7. вул. Обовязком всіх членів є прийти на ті збори. Довгуючих напоминаємо, щоби вирівняли свої залеглости. Приходіть на означений час. — Антін Карпович, рек. секр.

КЕМПБЕЛ, О. Річні збори Сестр. Пр. Діви Марії, від. 119., відбудуться в неділю, 10. грудня, в годині 3. пополудні, в У. Н. Домі, 165 Ґордон Еве. Кожна членкиця обовязково має явитися на цих зборах, бо є важні справи до полагодження. Також буде справоздання з цілого року і вибір нового уряду на 1940. рік. — Катерина Лисиганич, предс.; Марія Сокіл, кас.; Марія Білан, секр.

ТАНТОН, МАСС. Річні збори Тов. Українська Січ, від. 421., відбудуться в суботу, 9. грудня, в годині 8. вечером, в Українській Галі, Проспект Стр. Обовязком кожного члена прибути начас, почути справоздання урядників і контр. комісії за рік 1939. і також важні справи. Яке було непорозуміння в Товаристві між членами, то мають вирішити. Проситься всіх українців, котрі хочуть вписатися до Тов. Укр. Січ, прибути на збори. Вступ безплатний. Напоминається тих членів, котрі належать до У. Н. Союзу, щоби прибули і привели інших, щоби стали членами У. Н. Союзу. — А. Береа, предс.; М. Шипінка, кас.; І. Кіндрат, секр.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. Річний мітінг Тов. ім. Івана Франка, від. 266., відбудеться в неділю, 10. грудня, в 10. годині рано, в гали церковній. Кожний член повинен явитися на тім мітінґу, бо будуть важні справи до полагодження і буде вибір уряду на рік 1940. — В. Труфин.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. Річні збори Бр. св. Василія Великого, від. 278., відбудуться в неділю, 10. грудня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Обовязком є кожного члена прийти на збори, бо маємо багато відділових справ до полагодження. Отже просимо кожного члена й членкицю прийти на збори хоч раз на рік, бо кожний член добре знає, що на річних зборах вибирається новий уряд на 1940. рік. — Семен Турчин, предс.; Михайло Іванів, кас.; Михайло Гуменюк, секр.

WILKES-BARRE, PA. The St. John Baptist Society, Branch 223, will hold their **yearly meeting** at Ukrainian St. Peter & Paul Church Hall, on Sunday, Dec. 10, 1939, after High Mass. All members are asked to attend. Mr. John Melnyk, Fin Secretary, asked all members to pay all debts to the Brotherhood so that the books could be checked by the controllors. Any members in arrears, as to his dues, and unable to pay will be suspended. Mr. John Choley, Pres., urged all members to attend. "Come one come all." — John Hrececin, Rec. Secr.

АВОКА, ПА. Річні збори Бр. св. І. Хрестителя, від. 326., відбудуться в неділю, 10. грудня, в годині 1:30. на гали Турка. Проситься всіх членів прийти на збори, бо буде вибір уряду на 1940. рік. Проситься членів, що довгують, зрівняти довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Також проситься привести нових членів, як хто має. — Василь Лісний, предс.; Яким Слюсар, кас.; Микола Колодій, секр.

ФІНСЬКИЙ ОПІР БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ НАВАЛІ.

Карта Фінського заливу показує під 1) фльотні бази в Ганґое, де була велика морська битва; під 2) групу островів, що їх Фінляндія відступила Росії; під 3) Терійокі, де фіни взяли в полон тисячу росіян; під 4) Суоярві, де фіни опираються добре росіянам. Друга мапка показує північну частину Фінляндії з містом Пецамо, де йдуть завзяті бої,

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЛУДЛОВ, МАС. Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 253., відбудуться на Укр. Гали, в суботу, 9. грудня 1939. точно в 7. год. вечером. Уряд просить усіх за присутність на цих зборах, бо є дуже важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1940. рік. Прийдіть і голосуйте на таких урядників, яких уважаете за відповідних, щоби опісля зпоза угла не говорити, що я того або тамтого не хочу, щоби був тим або таким урядником. Вже раз скінчім з такими поговірками. Ми вже дорослі. Отже прийдім всі, як один, і голосуймо разом. Уряд взиває тих членів, що довгують до Тов. каси, щоби якнайскорше вирівняли свої вкладки, бо 13. січня 1940. р. контр. комісія не буде могти дати звіту з прих. і розх. за 1939. рік. Ще раз уряд взиває тих, що довгують, сповнити обовязок. До побачення на зборах. — Павло Хомин, предс.; Петро Павлів, кас.; Іван Приступа, фін. і рек .секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 306., відбудуться в суботу, 9. грудня, в годині 7:30 ввечір, в домі тов. Сефана Березн. 1314 Розел Стр., Лінден, Н. Дж. Проситься всіх членів і členиць, як місцевих так і позамісцевих, прибути в означений час, бо є багато справ до вирішення. Уряд і контроля здадуть справоздання за 1939. рік і буде вибір нового уряду на 1940. рік. Кожний член і членица має обовязково явитися і вислухати річних звітів. І не забудьте привести нових членів, а отримаєте велику нагороду від Тов. і від У. Н .Союзу. Котрий член або членица не явиться, заплатить 50 ц. кари, а урядник 1 дол. Ті члени, що довгують, нехай принесуть свою належитість, бо як вийде новий уряд, то поступить після ухвали, то щоби не було кому заприкро. Обовязком членів і членицъ є прийти й вислухати справоздання та звіту урядників, а також прийти з добрими думками на іц річні збори, щоби спільно порадитися, як на наступний рік повести Тов. в якнайліпшім успіху. — С. Береза, предс.; Н. Зварун, кас.; А. Андрійців, секр.

ЦЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ. Річний мітінг Тов. ім. І. Франка, від. 93., відбудеться в неділю, 10. грудня, в годині 1:30 сполудня, в Українськім Клюбі, 59 Централ Ст. Обовязком кожного члена прибути на означений час, щоб почути звіт урядників за 1939. рік. Буде вибір нового уряду на 1940. рік і інші важні справи до полагодження. Не явившийся член буде караний після ухвали. — К. Бабій, предс.; П. Сомик, кас.; П. Бенковський, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Річні збори Тов. Любов, від. 45., відбудуться в неділю, 10. грудня, в годині 2. пополудні, в домі Тов. У. А. Горожан, 847 Н. Френклин ул. Просимо всіх членів явитись точно на означений час. Уряд і контроля здадуть звіт з цілого року. Відтак буде вибір уряду на 1940. рік. Хто з членів має полагодити якісь справи, проситься прийти скорше, бо урядники будуть очікувати від полудня. — Василь Стриковський, предс.; Антін Гарасим, кас.; Теодор Малик, секр.

ГВАЙСТОН, Н. Й. Річні збори Тов. Просвіта, від. 129., відбудуться в суботу, 9. грудня, в 8. год. ввечір, в домі тов. Максима Олексюва, 151-23 — 19 Еве. Обовязком всіх членів явитися на ці збори, бо буде оголошене справордання урядників Товариства з цілого 1939. року, а члени, котрі довжні до Товариства, щоби сплатили свій довг, щоби не перетягати довгу на наступний рік. Також відбудуться вибори уряду на наступний рік. Не явившийся член заплатить кару після статуту. — Микола Мрикало, предс.; Михаїла Баран, кас.; Михайло Дзярський, секр.

КРОМПТОН, Р. АЙ. Річні збори Тов. Запорозька Січ, від. 246., відбудуться в неділю, 10. грудня, в годині 1. пополудні, в домі ч. 14 Райс ул. Всі члени обовязані прийти начас, бо є багато важних справ до полагодження. Буде річне справоздання старих урядників, як також вибір нового уряду на 1940. рік. Довгуючих членів проситься вирівняти свої залеглости. Кандидатів в члени У. Н. Союзу проситься привести на збори, а ми їх радо впишемо в члени. Також пригадується контролі, щоби була приготована на збори зі справозданням свого урядування, як також і інші урядники. — Гр. Притула, предс.; П. Коць, кас.; З. Сподарик, секр.

ФУЛТОН, Н. Й. Річні збори Тов. Зап. Січ, від. 263., відбудуться в неділю, 10. грудня, в 2. годині пополудні, під ч. 428 Broadwell Ave. Проситься всіх членів, щоби явилися на річних зборах і вирівняли свої вкладки. Будуть важні справи до полагодження і вибір нового уряду на 1940. рік. Проситься контрольну комісію, щоби здала річний звіт. Не явившийся члена на збори заплатить 1 дол. кари. — С. Куш, предс.; М. Співак, кас.; М. Лобур, секр.

РОМ, Н. Й. Річний мітінг Бр. св. Михаїла, від. 121., відбудеться в неділю, 10. грудня, в годині 2:30 пополудні, в гали У. Н. Дому. Обовязком кожного члена і членицї, як місцевих так і позамісцевих, прибути на річні збори начас зазначений. На зборах річних буде справоздання уряду і контролі з минулого року. Рівнож буде вибір уряду на 1940. рік. Взиваємо довгуючих членів вирівняти свої вкладки до відділу, як рівнож заплатити процент від своєї позички, що маєте затягнені в У. Н. Союзі. — Семен Свиредюк, предс.; Михайло Матвієць, кас.; Олекса Гадз, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Річні збори Тов. ім. Михайла Грушевського, від. 219., відбудуться в суботу, 9. грудня, в годині 8. ввечір, в укр. прав. галі, 675 Савт 19. вул. Кожний член повинен явитися на ті збори, бо буде справоздання урядників за 1939. рік. Буде вибір нового уряду на 1940. рік. Отож взиваємо всіх своїх членів прибути на річні збори. — Т. Боднар, предс.; М. Соколовський, кас.; А. Мудровський, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. Річні збори Українського Тов. Запорозька Січ, від. 67., відбудуться в неділю, 10. грудня, в годині 2. пополудні, в Ліберті Гали. Тому, що буде вибір нового уряду на 1940. рік, всі члени обовязково мають прибути на означений час. Довгуючі члени мають вирівняти свої залеглости. У противнім разі будуть суспендовані. Проситься не забувати приєднувати нових членів до У. Н. Союзу, а за приєднання нового члена конжий дістане нагороду. — Іван Шуран, предс.; Микола Мирон, кас.; Гр. Патинок, секр.

БАЛТІМОР, МД. Річні збори Бр. Пресв. Тройці, від. 320., відбудуться в неділю, 10. грудня, в год. 2. пополудні, в У. Н. Домі, 3101 О'Донел ул. Проситься всіх членів прибути на означений час. Буде вибір нового уряду на 1940. рік. Буде справоздання з 1939. року. Довгуючі члени мають вирівняти свій довг. Приведіть кандидатів, то впишемо до Бр. і У. Н. Союзу. — П. Мармаш, предс.; Т. Захарчук, кас.; Г. Шулка, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Місячні збори Тов. Єдність, від. 163., відбудуться в неділю, 10. грудня, в Клюбі Горожан, 847 Н. Френклин ул. Проситься членів прийти на ці збори і вирівняти свої вкладки тому, щоби не переносити довгу на наступний рік. Початок зборів у год. 1. пополудні. — С. Гвіздь, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Збори Тов. „Мир", від. 324., відбудуться в суботу, 9. грудня, в домі Укр. Громади на 23. і Бравн. Початок у 7:30 ввечір. Напоминається, щоби всі позаплачували вкладки, бо треба скорше вислати і треба скорше книги замкнути. — О. Горохівський, предс.; Й. Матлюк, кас.; М. Туркот, секр.

КЕМБЕЛ, О. Річні збори Тов. Сокіл, від. 218., відбудуться в неділю, 10. грудня, в годині 2. сполудня, в гали У. Н. Дому, 165 Ґордон Еве. Обовязком кожного члена прибути на ці збори начас і вислухати звіту урядників за 1939. рік, як також справоздання контролі. Не явившийся член підлягає карі після ухвали Товариства. Усі довгуючі члени мають вирівняти свої довги. — Уряд Тов.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Тов. „Зоря", від. 69., відбудуться в суботу, 9. грудня, в год. 7:30 ввечір, в „Карпатія Гали", 217-19 Іст 6. вул. Проситься за присутність усіх членів на цих зборах. — Михайло Ликтей, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Річний мітінг Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142., відбудеться в суботу, 9. грудня, в год. 7. ввечір, в гали У. Н. Дому, 212 Фултон ул. Обовязком кожного члена явитись начас. Почуєте справоздання урядників і контр. комісії за рік. Буде вибрі уряду на 1940. рік. Довгуючі члени, старайтесь вирівняти свої вкладки, бо наражаєтесь на страту членства. Хтоб хотів вступити до нас і до У. Н. Союзу, хай зголоситься до секр. — Я. Лещак, предс.; П. Останчук, секр. М. Маркович, кас.

НЮАРК, Н. ДЖ. Річні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 133., відбудуться в суботу, 9. грудня, в годині 8. вечером, в гали церковній при Мортон ул. Обовязком кожного члена прийти начас, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання контролі і вибір нового уряду на 1940. рік. Довгуючі члени мають вирівняти свої залеглости. Хто має кандидата в члени до У. Н. Союзу проситься привести на збори, а ми його радо впишемо. Не приявний член буде караний. — К. Галушка, предс.; З. Літовинський, кас.; О. Будник, секр.

ТОЛІДО, О. Річні збори Бр. св. О. Николая, від. 167., відбдуються в неділю, 10. грудня, в годині 2. пополудні, в гали, де все. Просимо прибути точно на означений час, бо маємо багато справ до полагодження та вибір нового уряду на 1940. рік. Проситься членів вирівняти свої вкладки, щоби не переносити довгу з року на рік. Передані вкладки, а також вкладки по зборах приймати не будемо. Не явившийся член підлягає карі 50 ц., а урядник 1 дол. — Дмітро Медецький, предс.; Микола Скотинський, кас.; Іван Кульматицький, секр.

МІНЕАПОЛІС, МІНН. Річні збори Тов. Зап. Січи, від. 385., відбудуться в неділю, 10. грудня, в 4. год. пополудні. Проситься, щоби всі члени явились начас. Буде справоздання, вибір нового уряду на 1940. рік і будемо приймати нових членів. Є добра наогда стати членом Тов. Січи і У. Н. Союзу. — П. Ґресько, предс.; К. Сокіл, кас.; О. Козак, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Річні збори Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44., відбудуться в неділю, 10. грудня, в укр. прав. гали на Нюпорт Еве., в годині 1.30 пополудні. Взивається всіх членів прийти на ці збори, бо буде справоздання уряду і контр. комісії за цей рік, як рівнож буде вибір уряду на 1940. рік. Також проситься членів, котрі довгують, щоби старалися сплатити свої довги за минувші роки. — В. Шишка, предс.; А. Бодник, кас.; Л. Демчук, секр.

АМБРІДЖ, ПА. Річний мітінг Тов. св. О. Миколая, від. 276., відбудеться в неділю, 10. грудня. Кожний довгуючий член має вирівняти свої довги. — Григорій Лазор, предс.; Лисьо Гриневич, кас.; Михайло Фук, секр.

ФРЕНКФОРД, ПА. Місячні збори Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 268., відбудуться в неділю, 10. грудня, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі, 2171 Вакелінс ул. Проситься всіх членів і членицъ прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Прсоситься членів вирівняти свої довги, щоби, хто довгує до Братства, не переписував довгу на наступний рік. Хто бажав би стати членом У. Н. Союзу, або вписати діти, нехай зголоситься на збори. — М. Андріїв, предс.; Г. Михалюк, кас.; П. Омелян, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Річні збори Бр. св. Василія, від. 339., відбудуться в суботу, 9. грудня, в годині 7. вечером, в домі Укр. Громади, 3322 Лавренс Стр. Обовязком кожного члена прийти начас і вислухати справоздання урядників і контр. комісії, котра дасть справоздання з діловодства братських книг. Також буде вибір нового уряду на 1940. рік. Довгуючих членів напоминається, щоби прийшли і вирівняли свої залеглости, щоби довгів не перетягати на наступний рік, або не наражуватись на суспенду. Також пригадується членам, що цей рік є роком ювилейним нашої найбільшої організації в Америці, котрим є У. Н. Союз. Щоби цей ювилейний рік ушанувати якнайліпше, то потрібно, щоби кожний член придбав одного нового члена. — Іван Сорока, предс.; Іван Бішко, кас.; Іван Сорока, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Річні збори Тов. Запорозька Січ, від. 325., відбудуться в суботу, 9. грудня, в гали Укр. Нац. Дому, 216-218 Ґренд Стр., точно в годині 8. вечером. Проситься членів прийти начас, бо є багато справ до полагодження і буде також вибір нового уряду на наступний рік. Члени мусять вирівняти свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані як з Тов., так і з У. Н. Союзу. Не прибувший член підлягає карі після статуту. — І. Малик, предс.; М. Костів, кас.; П. Малицький, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Річні збори Тов. ім. М. Шашкевича, від. 94., відбудуться в неділю, 10. грудня, в Укр. Хаті, 2240 Ґрейлінґ ул., в годині 1:30 пополудні. Пов. членицї і члени! Я, як предсідник, маю честь просити вас на ці збори, бо це збори річні, і буде вибір уряду на 1940. рік. Я взяв обовязок попросити вас особисто на ці збори. Уважаю за відповідне тут згадати, що наше членство повинно більше заінтересуватися тим, хто буде в наступнім році провадити вашу організацію. І чи будете ви вдоволені, коли без вашої присутности зістане вибраний провід і заведе організацію в халепу? На кого тоді будете нарікати? Отже прошу не легковажити, а головно ви, ані членицї, станьте й ви в помочі збудувати сильну організацію. Прибудьте на збори і окажіть, що й ви маєте право поставити на уряд людей доброго характеру. Бо і ви повинні берегти добре імя Тов. як взагалі і майно, котре повинно нас всіх як добрих членів обходити. Не кажіть, що без вас обійдеться, бо коли будете всі спускатися одні на других, то праця наших піонірів піде в дубину. Отож всі як один на річні збори, для добра організації. І пригадую, що організація потребує нової крови. Отож всі до праці в організуванню нових членів. В такий спосіб збудуєте сильну організацію. Бо за кожного нового члена дістанете добру нагороду. Отож всі як один до праці і всі на річні збори. Також пригадую, що довгуючі члени повинні вирівняти свої довги, щоб ново вибраний уряд взяв діловодство чисте, без довгів. — Ваш предсідник Н. Машталер.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36., відбудуться в неділю, 10. грудня, в гали парохіяльній, в годині 2:30 точно. Просимо вас, сестри, приходіть на означений час, бо маємо багато важних справ до вирішення. Буде вибір уряду на 1940. рік, тож кожна членица повинна прийти на цей важний мітінґ. Котра членица не буде присутна на цих зборах, заплатить кару 50 ц., а урядниця 1 дол. Припоминаємо тим членицям, котрі довгують, щоби не перетягали своїх вкладок на наступний рік, щоби контроля не читала їх імен на річнім мітінґу, скільки довгуєте. Старайтеся, як можете, щоби ваші імена не читали на річних зборах, скільки довгуєте. Просимо приєднайте нових членів до Союзу і Сестрицтва. — Марія Гойсак, предс., Анастасія Грицак, кас.; Марія Ходак, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Місячні збори Укр. Тов. Січ, від. 39., відбудуться в неділю, 10. грудня, зараз по обіді. Збирання міс. вкладок від членів, а точно в год. 3. починаються збори. Всі члени обовязані бути на цих зборах, бо є важні справи до порішення. — Іван Пігуляк, предс.; Іван Лесюк, фін. секр.; Андрій Кудлик, кас.; Ілля Луцак, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Місячні збори Тов. У. Н. Союзу, від. 292., відбудуться в неділю, 10. грудня, в годині 12:30 вполудне, в гали У. Н. Дому, при Мартин ул. Тому, що це останній місяць в році, так проситься, щоби кожний член старався не лишати довгу на наступний рік. Ті, члени, котрі ще не поплатили за відзнаки, вже в тім місяці мусять заплатити, так само за ювилейні тікети треба заплатити. Проситься не звертати тікетів, тільки належитість, щоб обминути не потрібних аргументів. Ще раз пригадується бути трохи більше активними для Союзу. Багато обіцяли, що приєднають нових членів, але на тім остало. Отже при кінці року додержім обіцянки. — Іван Форись, предс.; Петро Кізеп, секр.; Ілля Андрусевич, кас.

ОБОРН, Н. Й. Річні збори Тов. Запорозька Січ, від. 283., відбудуться в неділю, 10. грудня, в годині 1. пополудні, в Товариськім Домі. Обовязком кожного члена є прийти на збори і на означений час, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір нового уряду на 1940. рік. Довгуючі члени мають вирівняти свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся член на збори підлягає карі після товариського статуту. — Омелян Саварин, кошовий; Андрій Шварик, секр.; Михайло Курій, фін. секр.; Гр. Мулик, рек. секр.

ЮТИКА, Н. Й. Мітінг Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 58., відбудеться в неділю, 10. грудня, в церковній гали, 109 First St., по Сл. Божій в 10. годині рано. Обовязком членів місцевих і позамісцевих прийти на мітінґ, бо буде вибір уряду на 1940. рік. Котрі члени довгують, мають прийти і вирівняти свої вкладки, бо як ні, то будуть суспендовані. Котрий член не явиться на мітінг заплатить 50 ц. кари, а урядник 1 дол. — Дановяк, предс.; Романів, секр.; Михалюк, кас.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори відділу 204. відбудуться в суботу, 9. грудня ц. р., в год. 8:15 ввечір, в салі укр. прав. громади, 334 Іст 14. вулиця. На тих зборах мають бути приявними всі члени відділу та вирівняти всі свої залеглі й біжучі членські вкладки, щоби уряд відділу мав можність виготовити докладний звіт на річні збори, які відбудуться 30. грудня ц. р. Ті члени, котрі ізза своїх вечірних занять не можуть прибути на місячні збори, повинні й то обовязково свої членські вкладки доручити касієрові відділу А. Ґелеті, котрий має свій офіс в Empl. Agency, 33 — 3rd Ave., N. Y. C. — Е. Ляхович, предс.; М. Близнак, секр.

ЗАБИВ ЗЯТЯ ЧЕРЕЗ 15 ЦЕНТІВ

Вилйем Вен Ворт Карпентер, 77-літній мешканець Вудбриджу, Ню Джерзі, зайшов на поліційну стацію й заявив, що він убив свого зятя, 46-літнього Клинтона Мофета. Сидячий на дижурі поліційний урядник знає Карпентера особисто; він думав, що цей жартує. Карпентер мусів його запевнити, що він говорить зовсім поважно.

Карпентер оповів поліції, що Мофет купив від свого 14-літнього сина Доґлеса два патрони до рушниці за 25 центів. Карпентер сказав Доґлесові, що батько його обманув, бо патрони варт 40 центів. Доґлес сказав батькові, що дідо сказав про нього. З цього почалася сварка, підчас котрої Карпентер схопив рушницю й випалив з обох дул у сидячого Мофета. Мофет умер на місці.

НЕ ЛЮБЛЯТЬ ПОДАТКІВ

Індіяни на федеральній резервації коло Коґнаваґи протестують проти накладання податків федеральним урядом, як проти поламання угоди індіянами й федеральним урядом.

Федеральний уряд визначив ці податки за заведення електрики на резервації. Індіяни електрику люблять, але в податках бачать нарушення своїх прав.

ПАРАЛІЖ МЯЗІВ ВІД ПРАЦІ

Д-р Росел Джовнс, питсбурґський лікар, замітив, що в Америці зростає число людей, що підчас праці дістають так званий „Чарлі горс", певний рід штивности мязів, на який звичайно занепадають атлети, коли занадто багато віддаються спортові. Каже він, що й звичайний робітник може дістати цю недугу, коли нудна праця триває задовго. Він остерігає, що коли людина починає відчувати важке умучення в мязах, їй може легко трапитися випадок при праці.

СТЕЙТ БЕЗ ГОТІВКИ

Стейт Оклагома вичерпав усю свою готівку до того, що прийдеться йому незадовго завісити всі виплати платень і зобовязань.

Не можна буде навіть видавати варантів, поки стейтовий уряд не роздобуде звідкись грошей. Якби це зробити, він іще не знає.

ВІДКРИЛИ НОВУ НЕДУГУ ПТАХІВ

Ветеринарі федеральної біольоґічної стації відкрили серед диких гостродзюбих гусей нову, досі невідому недугу. Є це щось у роді малярії. Від гусей ця недуга переноситься на інші дикі птахи.

ТАРЗАН І ВОГНІ ТОРУ

(35)

Тарзан ступав обережно вперед. Він мав погане прочуття. Автім те прочуття опиралось не лиш на здогадах, але на певних фактах. Він нюхом пізнавав, що не пізніше як годину тою стежкою проходили якісь люди. Крім того він завважував то тут то там надломані гилячки. Якіб це люди не були, вони певно не були їх приятелями.

Зрозуміло, що Тарзан не боявся за себе. Колиб ішло про нього самого, то він легко врятувавсяб перед дикунами. Він плигнув би на дерево і поминай як звали. Його приятелі цього зробити не могли. Вони були наражені на велику небезпеку ще й тому, що вітер віяв їм у плечі і годі було пронюхати, що є попереду.

Втім він зупинився і сказав: „Ми не можемо далі так наосліп ступати вперед. Я піду сам уперед, а ви затримайтесь на місці, щоб я міг провірити ґрунт". Він іще не закінчив тих слів, коли нагло перед ним вилізли зза кущів кілька якихось диких голов. З інших боків появилися такіж самі голови.

Наші подорожні були зо всіх сторін окружені дикунами, зо списами в руках, готовими кожної хвилини кинути в подорожніх. Пері миттю здійняв з плечей стрільбу і промовив: „Ще поки вони нас дістануть, я положу декілька з них трупом". „Відложіть стрільбу", грізно промовив Тараван. „Ми мусимо піддаватись", додав він.